

ACTA DE LA PRIMERA SESSIÓ DE LA TAULA PLÀSTIC ZERO

Data	15 de juliol de 2020
Lloc	Trobada virtual
Horari	12 a 13.30 h
Assistents	95 persones
Excusades	5 persones

1. LLISTAT D'ORGANITZACIONS ASSISTENTS I EXCUSADES**Organitzacions assistents:**

Organització
AdNSostenible
Agència Catalana de Seguretat Alimentària
Agència Catalana de Consum
Agència de Residus de Catalunya
Agència de Salut Pública de Catalunya
Ajuntament de Barcelona
Ametller Origen
Àrea Metropolitana de Barcelona
Artemi Nolla Grup Explotació d'Immobles, S.L.
Associació Catalana d'Entitats de Salut
Associació Catalana d'Envasadors d'Aigua
Associació Catalana de Responsables de Medi Ambient de la Indústria d'Alimentació i Begudes
Associació Catalana de Vending
Associació d'Usuaris de Bancs, Caixes i Assegurances de Catalunya
Associació d'Empreses de Distribució i Logística de Begudes i Alimentació de Catalunya
Associació de Comerciants i Industrials de la Barceloneta
Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou
Associació Espanyola de Plàstics Biodegradables Compostables
Associació Vida Sana
Barcelona Activa

Barcelona Regional
Barcelona Serveis Municipals, S.A.
Bitsybags
Bolseta
Bumerang Takeaway, S.L.
Catering Arcasa, S.L.
Centre d'Activitat Regional pel Consum i la Producció Sostenible
Circulando
Club EMAS
Col·legi Oficial d'Ambientòlegs de Catalunya
Comertia
Comissions Obreres de Catalunya
Condis Supermercats, S.A.
Consum Responsable i Polítiques Alimentàries Urbanes
Consum Supermercados Coop V.
Contender de Colillas
DAMM
Diputació de Barcelona
Ecoembes
Ecofestes
Ecoplastic Design, S.L.
Edenway
Escola Superior d'Hostaleria de Barcelona
F. Roca, S.L.
Festival Sónar
Fira de Barcelona, GastroFira
Frontwave Media, S.L.
Fundació Formació i Treball
Generalitat de Catalunya, Direcció General de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic
Glovo, S.L.
Go Zero Waste, S.L.
Gremi d'Empresaris Carnissers i Xarcuters de Barcelona i Província
Gremi de Recuperació de Catalunya
Gremi de Restauració de Barcelona
Iniciativas de Valor Ecosolidario, S.L.
Institut Barcelona Esports
Institut de Cultura de Barcelona
Institut Municipal de Mercats de Barcelona
La Sirena Alimentació Congelada

Melià Barcelona Sky
Menjador Ca La Rosa, SCCL
Mercadona, S.A.
Multiserveis Ndavant, S.L.
Next Step
Pana
PIMEC Comerç
Primavera Sound
Reusabol
Rezero
Salut Consum i Alimentació
Sant Aniol
Serveis Educatius Cavall de Cartró, S.L.
Sobres Mestres
TechBloom
Turisme de Barcelona
Unió de Consumidors de Catalunya
Universitat Politècnica de Catalunya
Wakatobi, S.L.

Organització excusada
Agència Catalana del consum
Agència Catalana de Residus
Consum Responsable i Polítiques Alimentàries Urbanes
Diputació de Barcelona
Ecoveritas
Federació Intercomarcal d'Hostaleria, Restauració i Turisme

Equip tècnic:

Elisenda Frances, Departament de Comunicació i d'Ecologia Urbana
Laura Reñaga, Direcció de Serveis de Neteja i Gestió de Residus
Carlos Vázquez, director de Serveis de Neteja i Gestió de Residus
Marta Cuixart, secretària del Consell Ciutadà per la Sostenibilitat

Secretaria tècnica: Marta García i Gloria Molina de Secretaria Barcelona + Sostenible,
Ruth Casals i Elena Diez de Rezero

2. OBJECTIUS DE LA SESSIÓ

- Reprendre l'activitat de la Taula Plàstic Zero.
- Compartir els projectes d'eliminació del plàstic d'un sol ús de les organitzacions participants, en quina fase es troben i com els ha afectat la COVID-19.
- Compartir necessitats i oportunitats dels diferents projectes per identificar com es pot ajudar a fer créixer aquests projectes des de la Taula.
- Informar sobre l'impacte negatiu en la reducció de residus i les falses percepcions de seguretat que generen els elements de protecció contra la COVID-19 d'un sol ús.

3. DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ

Benvinguda

La trobada s'inicia amb la informació que l'Ajuntament ha convocat un minut de silenci a les 12h en condemna del feminicidi d'una dona per violència masclista el dia abans a Ciutat Vella.

A continuació es defineix l'àmbit de treball de la Taula Plàstic Zero. Es presenta el [Consell Ciutadà per la Sostenibilitat](#), òrgan de participació de l'Ajuntament que fa de paraigües d'aquesta Taula Plàstic Zero. La Taula neix com una de les respostes de l'Ajuntament de Barcelona a l'[Emergència Climàtica](#).

Es fan unes breus explicacions tècniques per a l'ús de la plataforma per a reunions virtuals Zoom i sobre la moderació de la sessió. Es convida les persones participants a indicar el nom de l'organització que representen perquè es puguin identificar com a integrants del grup de treball. Donat el gran nombre de persones assistents, se les convida a fer ús del xat durant tota la sessió. Complementàriament, sempre que sigui possible es donarà pas oralment.

S'informa que la sessió es gravarà però no se'n farà difusió; serà d'ús intern per al grup de treball. Si algú no vol que surti el seu nom a la gravació, pot indicar només el nom de la seva entitat. Es fa una captura d'imatge amb totes les persones participants a l'inici de la sessió.

S'informa que, degut a la crisi sanitària, el recorregut de la Taula Plàstic Zero es preveu fins al juliol del 2021 per donar temps als participants de poder desenvolupar els projectes.

Obertura

per Carlos Vázquez, Director de Neteja i Gestió de Residus de l'Ajuntament de Barcelona

En Carlos Vázquez comenta que la participació en aquest grup de treball és voluntària però transformadora. L'objectiu és eliminar el plàstic d'un sol ús i sobretot canviar la cultura de l'usar i llençar que l'acompanya.

Afegeix que s'ha pogut veure en les respostes als qüestionaris els moments difícils que la majoria de les organitzacions participants estan vivint en aquest context de crisi sanitària. Per assolir l'objectiu d'eliminar els plàstics d'un sol ús l'administració ha de liderar amb normatives clares i contundents, però cal acompanyar-ho de la responsabilitat individual i col·lectiva de tots i totes i que el més important és seguir endavant, i no fer un pas enrere.

També explica que l'objectiu principal de les iniciatives que volem acompanyar en aquesta espai és eliminar el plàstic d'un sol ús, i si no es pot eliminar totalment, al menys reduir-lo el màxim possible. Altres tipus d'iniciatives que fomenten la substitució per altres materials però que continuen essent d'un sol ús, tenen el seu interès però no són la prioritat d'aquest grup de treball.

La reducció de plàstics en el context de la COVID-19

Per Rosa García, directora de Rezero

Rosa García explica la problemàtica de l'augment dels residus vinculat a l'ús d'elements de protecció d'un sol ús contra la COVID-19 com les mascaretes, els guants, les bosses i envasos plàstics, les pantalles per a la cara, etc. i la sovint «falsa» percepció de seguretat que les acompanyen. La seva presentació també fa un repàs de les recomanacions que s'han fet des de diferents organismes per a la reducció d'aquests elements.

Veure presentació adjunta.

Informació prèvia sobre projectes

Es comparteixen els resultats obtinguts en el qüestionari enviat després de la primera sessió al novembre del 2019 i es socialitzen els quatre àmbits de treball que n'han sorgit i que serviran per estructurar les sessions d'aquest grup de treball:

- Comerç alimentari
- Comerç no alimentari
- Festes i esdeveniments
- Hoteleria i restauració

Així mateix es presenten resumidament les respostes del qüestionari de preparació a la sessió actual.

Veure presentació adjunta.

Compartir projectes

Es convida a les persones assistents a compartir els seus projectes via xat i es dona pas a quatre organitzacions de diferents àmbits a que exposin breument quin projecte tenen pensat o en marxa i com els ha afectat la COVID-19.

- Exemple en l'àmbit de Comerç alimentari: Elena Carrasco, del Gremi d'Empresaris Carnissers i Xarcuters de Barcelona i Província.

Projecte en reflexió sobre com reduir els envasos plàstics d'un sol ús utilitzats a les carnisseries agremiades. Volen proposar embolcalls de paper o que la clientela porti el seu propi envàs reutilitzable. Durant la pandèmia van haver d'aturar l'acceptació de carmanyoles per la por i el risc als contagis. El projecte preveu formació als establiments agremiats, fomentar la utilització de les carmanyoles i la seva higiene i fomentar l'ús dels embolcalls de paper en els establiments agremiats. Voldrien evitar també l'ús dels guants d'un sol ús per part de les persones que despatxen i proposen a l'administració que faci més sensibilització sobre la «falsa» sensació de seguretat que donen els guants i una declaració de la no-obligatorietat dels guants en aquest tipus de comerços.

- Exemple en l'àmbit de Festes i Esdeveniments: Montse Escutia, de l'Associació Vida Sana, organitzadora de la Fira BioCultura.

Es proposen reduir el plàstic d'un sol ús durant la Fira BioCultura, amb la utilització de gots reutilitzables o potenciant la venda a granel, però amb la situació actual tenen dubtes de com tirar-ho endavant. Posen de manifest la importància de comptar amb la complicitat del recinte ja que si no els seus esforços no aporten res (per exemple, fan l'esforç de posar punts de recollida selectiva i després veuen que els residus marxen tots barrejats o que el recinte no permet a les persones visitants d'entrar amb les seves pròpies ampolles reutilitzables). Demana a les administracions que hi hagi més informació a la ciutadania sobre la recollida i el tractament dels envasos compostables per a que en puguin fer una gestió correcta.

- Exemple en l'àmbit d'Hoteleria i Restauració: Mireia de Mingo de la Universitat Politècnica de Catalunya.

Als diferents campus de la UPC hi ha 14 cafeteries. A finals del 2019 van començar a desenvolupar un projecte per eliminar els elements plàstics d'un sol ús a les cafeteries. El projecte contempla implementar una campanya per promoure l'ús de fonts d'aigua (posaran més de 300 fonts amb filtres per utilitzar l'aigua de l'aixeta), la prohibició de la venda d'ampolles d'aigua de plàstic a les cafeteries i bars, l'acceptació dels envasos portats per la clientela, la implementació de gots

reutilitzables i una campanya associada per treballar la percepció lligada als temes higiènics d'aquest tipus d'elements, i voldrien treballar per a una millor separació dels residus però des de la pandèmia estan estudiant com entomar-ho correctament i proposen que a la propera sessió de la Taula es pugui tractar el tema dels residus lligats a la COVID-19.

- Exemple en l'àmbit del Comerç no alimentari: Magda Gómez de Cavall de Cartó

Implementen un projecte anomenat «Escoles Bressol Residu Zero» amb el qual preveuen, entre d'altres, introduir els bolquers reutilitzables, les tovalloles i tovallons de roba; fomentar el compostatge a les aules; aconseguir un proveïdor que disposi de material fungible, a granel o en gran format, o introduir la vaixela amb material biocompostable per a festes i actes en les seves escoles bressol. El projecte ha quedat paralitzat per la COVID-19. Es troben obligades a prioritzar algunes mesures higienico-sanitàries que són sovint contràries a l'objectiu del projecte.

Torn obert: Identificació de les oportunitats i necessitats de les organitzacions participants per a properes sessions

S'obre un torn de paraules per a que les organitzacions participants puguin compartir quines necessitats o oportunitats tenen els seus projectes i com des de la Taula, en les properes sessions, es pot ajudar a millorar i fer créixer els projectes. Es proposa que s'identifiquin temàtiques que es podrien treballar, persones expertes a les quals es podria convidar, metodologia amb què treballar... per tal que els projectes puguin avançar.

- Aimée Van Vliet, de Reusabol. Proposa estudiar la possibilitat de crear un centre de reutilització a nivell municipal que compti amb un centre de rentat centralitzat per a les empreses que proposin envasos reutilitzables.

- Pilar Chiva, de l'Agència de Residus de Catalunya. Explica que estan preparant materials informatius amb recomanacions de prevenció i correcta gestió dels residus en el context de la COVID-19 que es validaran també amb el Departament de Salut.

- Oriol Segarra, de Bumerang Takeaway. Des de l'octubre passat han engegat un projecte per proposar carmanyoles de menjar per emportar i han vist que és molt important incentivar la clientela i l'empresa. Els envasos compostables són més cars i les empreses sovint no poden assumir els costos. El tema del rentat en un sistema de reutilització és complex i té uns costos que són difícils d'assumir. Cal un canvi de model.

Participació via xat

Es poden identificar quatre temes principals que han sortit repetidament durant la sessió encara que tots estan interrelacionats entre ells:

1. Els envasos compostables i la seva gestió.
Es posa de manifest la complexitat de la gestió de molts dels envasos compostables que s'estan introduint al mercat en substitució del plàstic (coberts, gots, plats, embolcalls, safates). Els problemes mencionats són: la confusió de la ciutadania i del personal de neteja i recollida en els esdeveniments que sovint no sap a quin contenidor van, la percepció que no hi ha prou informació en aquest sentit, la impossibilitat del tractament amb les tecnologies i els costos actuals a les plantes de tractament si aquests elements venen barrejats amb al resta d'aliments, i el fet que els residus orgànics i els envasos compostables segueixen cadenes de responsabilitat diferents. Així mateix s'enumeren algunes solucions possibles: millorar el sistema de identificació i l'etiquetat d'aquest tipus d'envasos (per exemple amb punts de colors per identificar-los amb el contenidor corresponent), les campanyes de sensibilització per a empoderar la ciutadania, posar cartells a les entrades i a les papereres dels espais de festes i esdeveniments, canviar les plantes de tractament i les cadenes de responsabilitat, proporcionar formació al personal de neteja i recollida d'espais de festes i esdeveniments, repensar l'ecotaxa i la responsabilitat ampliada del productor per incidir directament en l'ecodisseny i l'ús dels materials. Diverses persones assistents proposen que aquest tema pugui tractar-se en futures sessions de la Taula Plàstic Zero.
2. El rol de les administracions públiques per consolidar l'ús d'elements reutilitzables.
Es posa de manifest la percepció que hi ha contradiccions o manca de coherència entre els missatges de les diferents administracions públiques i es demana repetidament que els missatges es puguin uniformitzar i que es complementin i es reforcin mútuament, sobretot en el context de la COVID-19. Es proposa que hi hagi un missatge conjunt sobre la seguretat de la reutilització. També es destaca repetidament la necessitat de l'educació ciutadana i les campanyes d'informació i formació a la ciutadania per a vèncer la por i la desinformació i avançar cap a un canvi d'hàbits. Per exemple es proposa estudiar de prop els exemples exitosos en altres països. En aquest tema també es proposa la introducció d'incentius fiscals per aquelles empreses que iniciïn projectes rellevants així com l'increment d'impostos per al plàstic.
3. Les dificultats existents per a la utilització d'envasos i elements reutilitzables.
Es destaca que a Barcelona ja hi ha força iniciatives que aposten per la reutilització d'envasos, sobretot en l'àmbit de l'alimentació, i es destaquen els principals problemes que troben: la problemàtica del rentat i la logística com un element repetitiu i la por de les consumidores i els consumidors lligats a les percepcions de seguretat i higiene. Es proposa la creació de centres de rentats municipals i compartits adaptats als diferents materials, treballar per un canvi de percepció de la

ciutadania i més informació clara i unitària respecte a la manipulació i utilització d'envasos reutilitzables.

4. Recomanacions i propostes per a futures sessions: hi ha nombroses propostes per treballar per àmbits o sectors en les properes sessions, i també es demana que es comparteixin les adreces de correu-e de les persones assistents i que s'enviïn els enllaços que s'han anat compartint durant la sessió.

Exemples i enllaços compartits:

- Video «Pandemia de residuos»

https://youtu.be/SNX1lwI2_zQ

- Repte beure sense plàstic <https://www.barcelona.cat/barcelonasostenible/ca/node/11752>

- Article del 15/07 a La Vanguardia

<https://www.lavanguardia.com/economia/20200715/482250634651/plastico-opportunidad-crisis-covid.html>

- Guants reutilitzables de material reciclat

<https://www.bolsetabcn.com/manoplas-reutilizables-solidarias/>

- Escoles Residu Zero, «Nazaret Cuida»

<https://nazaret.org/nazaret-cuida/>

- Segell Reciclabilitat de materials

www.selloreciclabilidad.com

- Iniciatives d'altres països en reutilització d'envasos

www.vytal.org

www.recircle.ch

www.recup.de

www.muuse.io

- Guia per a l'ambientalització de menjadors col·lectius, DG Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic

http://www.ajsosteniblebcn.cat/guia-d-ambientalitzacio-de-menjadors-collectius_27564.pdf

Cloenda

S'agraeix la participació de les persones assistents. Es recalca la importància que les persones participants comparteixin els continguts d'aquest espai de treball amb la seva organització per tal de crear coneixement i dinàmiques col·lectives.

4. SEGÜENT PAS

S'enviarà l'acta amb la llista de persones participants, les presentacions i la foto de grup i un formulari d'avaluació en el qual es podran proposar temes i aportacions per a les properes sessions.

* **NOTA:** Amb posteritat a la sessió, i recollint les propostes realitzades al xat, es planteja que la propera sessió es divideixi en comissions de treball. Les dates i hores de cada comissió són:

16/09/2020	17/09/2020
9.30 - 11h Hoteleria i restauració	9.30 - 11h Comerç no alimentari
12 - 13.30h Comerç alimentari	12 - 13.30h Festes i esdeveniments